

Затверджено
Вченою радою
Інституту інформаційних технологій
і засобів навчання НАПН України
від 30 серпня 2021 р., протокол № 8

Директор _____ В.Ю. Биков

ПОЛОЖЕННЯ про систему забезпечення якості вищої освіти в Інституті інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

1. Загальна частина

1.1. Положення про систему забезпечення якості вищої освіти в Інституті інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України (далі – Положення) визначає основні принципи та процедури забезпечення якості освітньої діяльності, розподіл повноважень щодо забезпечення якості освіти між учасниками освітнього процесу та структурними підрозділами Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України (далі – Інститут).

1.2. Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, інших відповідних нормативно-правових актів України.

1.3. Система забезпечення якості освіти в Інституті розроблена згідно з принципами:

- відповідності європейським та національним стандартам якості вищої освіти;
- автономії наукової установи, що відповідає за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти на третьому освітньому рівні;
- здійснення моніторингу та постійного підвищення якості вищої освіти;
- системного підходу, який передбачає управління якістю на всіх стадіях освітнього процесу;
- залучення здобувачів, викладачів, роботодавців та інших стейкхолдерів до процесу забезпечення якості освіти;
- академічної доброчесності;
- відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості освіти;
- інноваційності, гнучкості, у реагуванні на суспільні зміни;
- неперервності, системності, прозорості та об'єктивності, єдності теорії і практики.

1.4. Метою системи забезпечення якості вищої освіти в Інституті є:

- створення та підтримка умов для якісної підготовки висококваліфікованих фахівців на третьому освітньому (освітньо-науковому) рівні, здатних розв'язувати комплексні проблеми в сфері інформаційно-комунікаційних технологій в освіті, здійснювати в цій галузі дослідницько-інноваційну діяльність та бути конкурентоспроможних на ринку праці;
- гарантування якісних умов організації освітнього процесу з метою досягнення загальних і фахових компетентностей та програмних результатів навчання з урахуванням норм законодавства, стандартів забезпечення якості в європейському просторі вищої освіти з проекцією на потреби зацікавлених сторін і суспільства.

1.5. Система забезпечення якості вищої освіти в Інституті передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- регулярне планування освітньої діяльності, моніторинг і періодичний перегляд освітньо-наукової програми;
- посилення кадрового потенціалу наукової установи;
- забезпечення розвитку індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти на третьому освітньому (освітньо-науковому) рівні;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність наукової установи та її підрозділів;
- створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату, академічної недоброчесності;
- сприяння у забезпеченні академічної мобільності здобувачів освіти і викладачів шляхом інтернаціоналізації, міжнародної наукової комунікації.

1.6. Виконання процедур/заходів із забезпечення якості освіти передбачає розподіл між учасниками освітнього процесу, посадовими особами і структурними підрозділами певних функцій, що розподіляються на рівні. В Інституті інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України виділяються наступні рівні функціонування системи забезпечення якості вищої освіти, між якими розподіляються повноваження і обов'язки із виконання окремих функцій відповідних процедур і завдань.

Перший рівень - здобувачі освіти та їх ініціативні групи, представники Ради молодих учених, роботодавці, до пріоритетних прав яких належить ініціювання та моніторинг питань, пов'язаних із інформаційним супроводом здобувачів освіти, їх академічною, освітньою, консультативною підтримкою, а також виявляють ініціативу у підвищенні якості освітньої і наукової складової ОНП підготовки докторів філософії.

Другий рівень – гарант освітньо-наукової програми та проектна групи ОНП, які здійснюють координуючу роль у реагуванні на підвищення якості ОНП, що реалізується в Інституті, а також несуть відповідальність за формування і безпосередню реалізацію ОНП, поточний моніторинг якості та вдосконалення ОНП.

Третій рівень – викладачі (співробітники наукових відділів Інституту), які забезпечують освітні компоненти, та наукові керівники здобувачів освіти. Це рівень забезпечення якості та реалізації освітньої та наукової ОНП, їх поточний моніторинг якості та вдосконалення.

Четвертий рівень - структурні підрозділи, які здійснюють організаційну освітню та наукову діяльність, нормативне врегулювання якості освітнього процесу, ресурсне забезпечення (наукові відділи Інституту, аспірантура та докторантура Інституту). На цьому рівні здійснюється організація освітньої та наукової діяльності ОНП, аналіз стану освітньої та наукової діяльності, науково-методичне супроводження освітнього процесу здобувачів вищої освіти.

П'ятий рівень - директор Інституту, Вчена рада Інституту. Це рівень прийняття стратегії і політики забезпечення якості вищої освіти, затвердження нормативних актів, програм дій і конкретних заходів, затвердження і закриття освітньо-наукової програми.

2. Розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд освітньо-наукової програми

2.1. Розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд освітньо-наукової програми здійснюється відповідно до цього Положення, а також з ініціативи усіх зацікавлених осіб (стейкхолдерів): проектної групи, здобувачів освіти, викладачів, наукових керівників здобувачів, наукових відділів Інституту, Ради молодих учених та ін. стейкхолдерів.

2.2. Освітньо-наукова програма має відповідати чинним документам. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти на цьому рівні, програмні компетентності і програмні результати навчання визначаються з урахуванням основних компетентностей, визначених на відповідному рівні Національної рамки кваліфікацій.

2.3. Освітньо-наукова програма має орієнтуватися на мету, місію, базові цінності, викладені у Статуті Інституту.

2.4. Освітньо-наукова програма розробляється проектною групою, яку очолює гарант програми з числа провідних науково-педагогічних кадрів даної спеціальності. Освітньо-наукова програма затверджується рішенням Вченої ради Інституту.

2.5. На підставі освітньо-наукової програми проектна група розробляє навчальний план. Навчальний план є нормативним документом, який визначає зміст навчання та регламентує організацію освітнього процесу. Навчальний план затверджується рішенням Вченої ради Інституту.

2.6. Перегляд освітньо-наукової програм відбувається за результатами її моніторингу. Критерії, за якими відбувається перегляд програми, формуються у результаті зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, аспірантами, випускниками, роботодавцями, іншими стейкхолдерами, а також з урахуванням регіонального і всеукраїнського контексту.

2.7. Якість викладання кожної навчальної дисципліни за освітньо-науковою програмою спрямована на досягнення загальних і фахових компетентностей, програмних результатів навчання шляхом відповідного структурування змісту навчальних дисциплін з врахуванням сучасних тенденцій розвитку інформаційно-комунікаційних технологій в системі освіти, а також шляхом використання традиційних та інноваційних форм і методів навчання, спрямованих на навчання через дослідження на основі врахування індивідуальних потреб здобувачів.

2.8. Відповідальними за впровадження та виконання освітньо-наукової програми є: проектна група, аспірантура та докторантура Інститут, наукові відділи Інституту, за якими закріплені аспіранти, Вчена рада Інституту.

3. Забезпечення публічності та прозорості інформації про діяльність Інституту

3.1. На офіційному веб-сайті Інституту розміщується інформація, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», а саме:

- документи, що регламентують діяльність Інституту: Статут, Стратегія розвитку Інституту, положення, що врегульовують якість освіти у різних напрямках;

- загальні аналітичні матеріали про діяльність Інституту, річні звіти структурних підрозділів;

- інформація з кадрових питань: склад керівних органів Інституту, перелік вакантних посад, призначення на які здійснюється на конкурсних засадах, штатний розпис на поточний рік;

- інформація та документи, пов'язані з організацією освітнього процесу: перелік спеціальностей та спеціалізацій, за якими проводиться підготовка фахівців, освітньо-наукова програма;

- інформація для вступників: Правила прийому до аспірантури на поточний рік, перелік спеціальностей та спеціалізацій, на які оголошено прийом, програми вступних випробувань;

- інформація для здобувачів: відомості про діяльність ради молодих вчених, зразки документів та ін.;

- інформація про наукову діяльність Інституту: напрями наукової діяльності, наукові проекти; конференції, семінари, конкурси та виставки, наукові видання, спеціалізовані вчені ради.

3.2. На веб-сторінках структурних підрозділів розміщується така інформація: інформація про структурний підрозділ: напрями діяльності, історію, керівництво, результати досліджень; актуальні теми наукових досліджень, профілі співробітників.

3.3. В електронній бібліотеці Інституту розміщено усю продукцію наукових відділів за всі роки, що уможливорює публічність оприлюднення результатів досліджень, які можуть використовувати здобувачі освіти.

3.4. На офіційному веб-сайті Інституту оприлюднено інформацію про фахові видання, співзасновником яких є Інститут, з посиланням на наукометричні бази, в які їх включено, про вимоги до написання статей, політику рецензування тощо.

3.5. Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному веб-сайті Інституту, систематично оновлюється.

4. Запобігання та виявлення академічного плагіату, недоброчесності

4.1. В Інституті створено систему запобігання та виявлення плагіату відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітньо-наукового процесу в Інституті інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України.

4.2. Система спрямована на запобігання та виявлення таких різновидів плагіату: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

4.3. Система запобігання та виявлення академічного плагіату включає процедури та заходи з:

- створення умов, що унеможливають академічний плагіат;
- виявлення академічного плагіату в наукових статтях, монографіях, дисертаціях, підручниках, навчальних виданнях;
- притягнення до відповідальності за академічний плагіат.

4.4. Система запобігання та виявлення академічного плагіату розповсюджується на наукові праці науково-педагогічних, наукових та інших працівників Інституту, докторантів, аспірантів, осіб, прикріплених до Інституту з метою здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою.

4.5. Заходи із запобігання академічній недоброчесності включають:

- ознайомлення учасників освітньо-наукового процесу з документами, що унормовують запобігання академічного плагіату та встановлюють відповідальність за академічний плагіат;
- формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів із визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані в наукових працях матеріали;

- проведення семінарів із здобувачами вищої освіти з питань інформаційної діяльності Інституту, правильності написання наукових робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;

- уведення до освітньо-наукової програми і навчального плану підготовки докторів філософії навчальних дисциплін, що забезпечують формування загальних компетентностей з дотримання етичних норм і принципів, коректного менеджменту інформації під час роботи з первинними та вторинними інформаційними ресурсами та об'єктами інтелектуальної власності.

4.6. Усі підготовлені до друку наукові праці та навчальні видання розглядаються на засіданнях наукових відділів, у яких працюють автори.

4.7. При рекомендації до друку кожний вид продукції має бути перевірений на відсутність академічного плагіату.

4.8. Перед поданням на розгляд Вченої ради Інституту періодичних наукових видань інституту редакційні колегії перевіряють прийняті до опублікування статті на відсутність академічного плагіату.

4.9. Перед прийняттям дисертації, поданої для захисту до спеціалізованої вченої ради Інституту, проводиться перевірка дисертації на відсутність академічного плагіату.

4.10. Дисертації (монографії) та автореферати дисертацій осіб, які здобувають ступені доктора філософії (кандидата наук) та доктора наук, а також відгуки опонентів оприлюднюються на офіційному веб-сайті Інституту.

5. Прикінцеві положення

5.1. Дане Положення затверджується рішенням вченої ради Інституту та набуває чинності з моменту підписання його директором Інституту.

5.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться та затверджуються вченою радою Інституту у тому ж порядку, що й саме Положення.